

1956. OKTÓBER 23. – 1956. NOVEMBER 4.
70 ÉVE TÖRTÉNT!
EGY KIS ORSZÁG NAGY REMÉNYEKKEL

Kedves diákok!

„A hagyomány nem a hamu őrzése, hanem a láng továbbadása”

*Iskolánk humán munkaközössége helytörténeti csapatversenyt hirdet
6-7-8. osztályos tanulóinak*

Az 1956-os forradalom és szabadságharc 70. évfordulójának a tiszteletére

Nevezés módja: osztályonként egy –egy csapat (4 fő) a történelemtanároknál,
Határideje: 2026. október 22. (csütörtök)

1. forduló feladata:

Küldjétek a katonanehajdu.ilona@tinodi-eger.hu címre egy 60-90 másodperces, vágatlan videót, amelyben a csapat bemutat egy egri 1956-os történelmi emlékhelyet, ez lehet szobor, emléktábla esetleg kiállítás a városban stb.

Beküldési határidő: 2026. november 4.

Az email tárgyba írjátok be: 1956 Eger és a levél szövegébe írjátok meg a csapat ill. a tagjainak nevét, osztályát és a felkészítő pedagógus nevét.

A videó fájl neve a csapat neve legyen, ékezet nélkül, pl.: Petofikor.mp4.

2. forduló: Játékos csapatverseny az iskolai könyvtárban, eredményhirdetéssel
ideje: 2026. november 12. (csütörtök) 14 óra

Minden csapat jutalomban részesül!

Felkészüléshez javasolt felhasználni az alábbiakat:

- A diasor és az ebben található felhasznált irodalomban (utolsó dia) megjelölt szakirodalom.

- 1956 októberében Magyarországon békés tüntetéssel kezdődő, fegyveres felkeléssel folytatódó forradalom bontakozott ki a Rákosi Mátyás nevével összefonódó kommunista diktatúra és a szovjet megszállás ellen.
- az 1956-os forradalom kitörésének napja és a Magyar Köztársaság 1989-es kikiáltásának napja, melyet az **1990. évi XXVIII. törvény** iktatott a **nemzeti ünnepek** sorába.

Így kezdődött...

A lengyelországi események hatására az egyetemisták (MEFESZ) tüntetést szerveztek **1956. október 23-án**.

Izgatottak voltak, kalandvágyóak és fiatalok, az 1848-as márciusi ifjakhoz hasonlóan. Még nem is sejtették mit hoz a jövő...

Rákosit a Dunába Nagy Imrét a kormányba!

16 pont

A Hazafias Népfrent Somogy megyei Bizottságának Elnöksége az új magyar élet kialakítása érdekében az alábbi követeléseket juttatja el a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsához, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségéhez és a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa Elnökségéhez.

1. Magyarország függetlensége és a belső béke helyreállítása céljából követeljük a szovjet haderők azonnali kivonulását hazánk területéről.
2. Magyarország teljes semlegességének a biztosítását követeljük minden katonai szövetségben való részvétel azonnali felmondásával.
3. Kelet és nyugat országaival a teljes egyenjogúság alapján az ENSZ alapokmányaiban lefektetett elvek szerint követeljük nemzeti függetlenségünk biztosítását.
4. A belső megbékélés és a további tragikus magyar vérontás elkerüléséhez mulhatatlanul szükséges felkelő szabadsághős nemzetünk részére a teljes amnesztia biztosítása, és a tragikus október 23-nak nemzeti ünnepé való nyilvánítása.
5. A jelenlegi parlament, amely nem a nép bizalmából született, azonnali hatállyal jelentse be feloszlását és a Hazafias Népfrent által delegált Ideiglenes Nemzetgyűlés dolgozza ki az új választójogi törvényt, amely demokratikus alapon válassza meg titkos választással a több párt rendszerű új országgyűlést.
6. Az ipari munkásság jobb életkörülményeinek megvalósítása érdekében követeljük a jelenlegi népnyúzó norma- és bérrendszer rendezését, a nyugdíjak, szociális segélyek, családi pótlékok felülvizsgálatát és javítását.
7. Követeljük a gyárak és üzemek munkástanácsok kezébe való fokozatos átadását.
8. A dolgozó parasztság helyzetének gyökeres megváltoztatása érdekében követeljük a jobbágyrendszerű beszolgáltatás és adózás megváltoztatását és a dézsma eltörlését.
9. Teremtjük meg a magyar sajátosságoknak megfelelő szervezetési formát, a legnagyobb önkéntesség elve alapján.
10. A legteljesebb autonómiájú érdekképviseletet biztosítsuk dolgozó parasztságunk részére.
11. Követeljük a legteljesebb lelkiismereti és vallás-szabadságot.
12. Egész oktatási rendszerünket fel kell szabadítani az egyirányú, merev ideológiai megkötöttségektől.
13. Szellemi életünket (irodalom, sajtó, művészet stb.) szent nemzeti hagyományunkra építsük fel.
14. Követeljük a jelenlegi nemzeti tragédia előidézéséért felelős személyek nyilvános felelősségre vonását, követeljük a sztálinista politika idején politikai vétségek miatt ártatlanul börtönre ítélt személyek azonnali szabadonbocsátását. Egyben követeljük a Szovjetunióban bármilyen címen fogvatartott magyar állampolgárok hazaengedését.
15. Biztosítani kell, hogy az állami, társadalmi, kulturális és gazdasági élet minden területén érvényesüljön a megfelelő képzettség és rátermettség, pártállástól függetlenül.
16. A Hazafias Népfrent legyen a népi-nemzeti egység megtestesítője, a különböző pártok, szervezetek és erőkön kívüli összefogója.

Ahhoz, hogy a fenti követelések megvalósulhassanak, szükséges, hogy országunkban mielőbb helyreálljon a rend, a nyugalom, teljes ütemben meginduljon új nemzeti életünk megteremtését szolgáló termelő munka. Somogy megye dolgozó népe álljon egyemberként a Hazafias Népfrent mellé, felelősségének teljes tudatában dolgozzon a fenti követelések megvalósítása feladatainak megteremtéséért.

Kaposvár, 1956. október 26.

HAZAFIAS NÉPFRENT
SOMOGY MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK
ELNÖKSÉGE

Az egyetemisták fő követeléseai (részletek a 16 pontból)

- **Többspártrendszer bevezetése**
- **Nagy Imre miniszterelnökké választása**
- **A szovjet katonák vonuljanak ki az országból**
- **A Rákosi-csoport tagjait állítsák bíróság elé**
- **Az igazságtalanul elítéltek rehabilitációja**
- **ÁVH megszüntetése**
- **Kossuth címer visszaállítása**

1956. október -
november

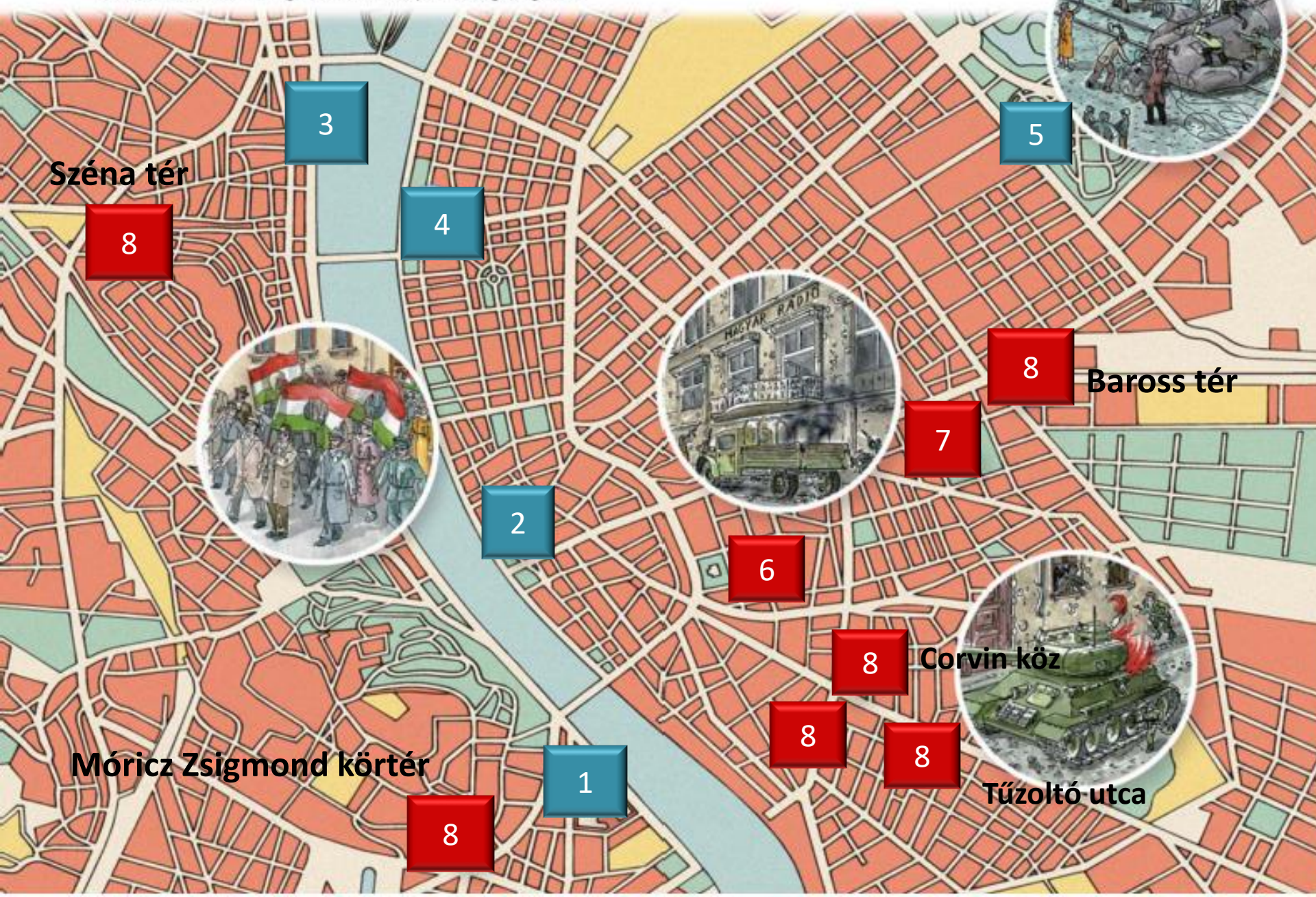
napjaink

Az **első halálos lövés** itt érte a békés tüntetőket. Feltörték a közeli fegyverraktárokat és **megkezdődött a forradalom.** Már nem volt visszaút.

MTI

152.2. A forradalom néhány fontos helyszíne: 1. Budapesti Műszaki Egyetem, 2. Petőfi-szobor, 3. Bem-szobor, 4. Parlament, 5. Sztálin-szobor, 6. a Rádió épülete, 7. Köztársaság tér, 8. a fegyveres ellenállás főbb központjai. Utóbbiakat nevezd meg az atlasz térképének segítségével!

A forradalom győzelme vázlatosan

	A forradalom eseményei	A diktatúra intézkedései
október 23.	Tüntetés (Petőfi-szobor, Bem tér, Kossuth tér). A Sztálin-szobor ledöntése, sortűz a Magyar Rádiónál. Nagy Imrét a párt felkéri miniszterelnöknek.	Szovjet katonai beavatkozást kérnek, az ÁVH sortűzet nyit a Magyar Rádiónál.

A forradalom és szabadságharc vázlatosan

<u>A szabadságharc</u> október 24.	A fegyveres ellenállás kezdete (szabadságharc), a budapesti forradalmi központok létrejötte, a gyűlölt jelképek eltüntetése, általános sztrájk.	Szovjet katonai jelenlét, kommunikáció a megtévesztett szovjet katonákkal. A kormány statáriumot hirdet.
október 25.	Tüntetés a Parlament előtt („véres csütörtök”). A fegyveres harc kiterjed az egész országra.	Golyózápor a fegyvertelen tüntetőkre a Kossuth téren (Parlament). Gerő Ernő helyett Kádár János a párt főtitkára.
<u>A fordulat, a hatalom meghátrálása</u> október 28.	Nagy Imre nemzeti demokratikus forradalomnak nevezi az eseményeket és tűzszünetet hirdet. Tárgyalás a szovjet csapatok kivonásáról. A demokratikus pártok újjászerveződése, a többpárti választások előkészítése.	Kádár János Moszkvába megy.

A forradalom és szabadságharc vázlatosan

	A forradalom eseményei	A diktatúra intézkedései
november 1.	Nagy Imre bejelenti az ország függetlenségét és semlegességét.	Döntés Moszkvában a magyar forradalom leveréséről (okt. 31.).
november 2.	Véget ér a sztrájk, megkezdődik a fővárosi közlekedés helyreállítása	
november 3.	Magyar–szovjet tárgyalások a Vörös Hadsereg kivonásáról.	A szovjetek letartóztatják a magyar tárgyalóküldöttséget.
november 4.	Fegyveres ellenállás.	Szovjet támadás Budapest ellen (Forgósziel hadművelet).

Újabb szovjet támadás

Előzmények:

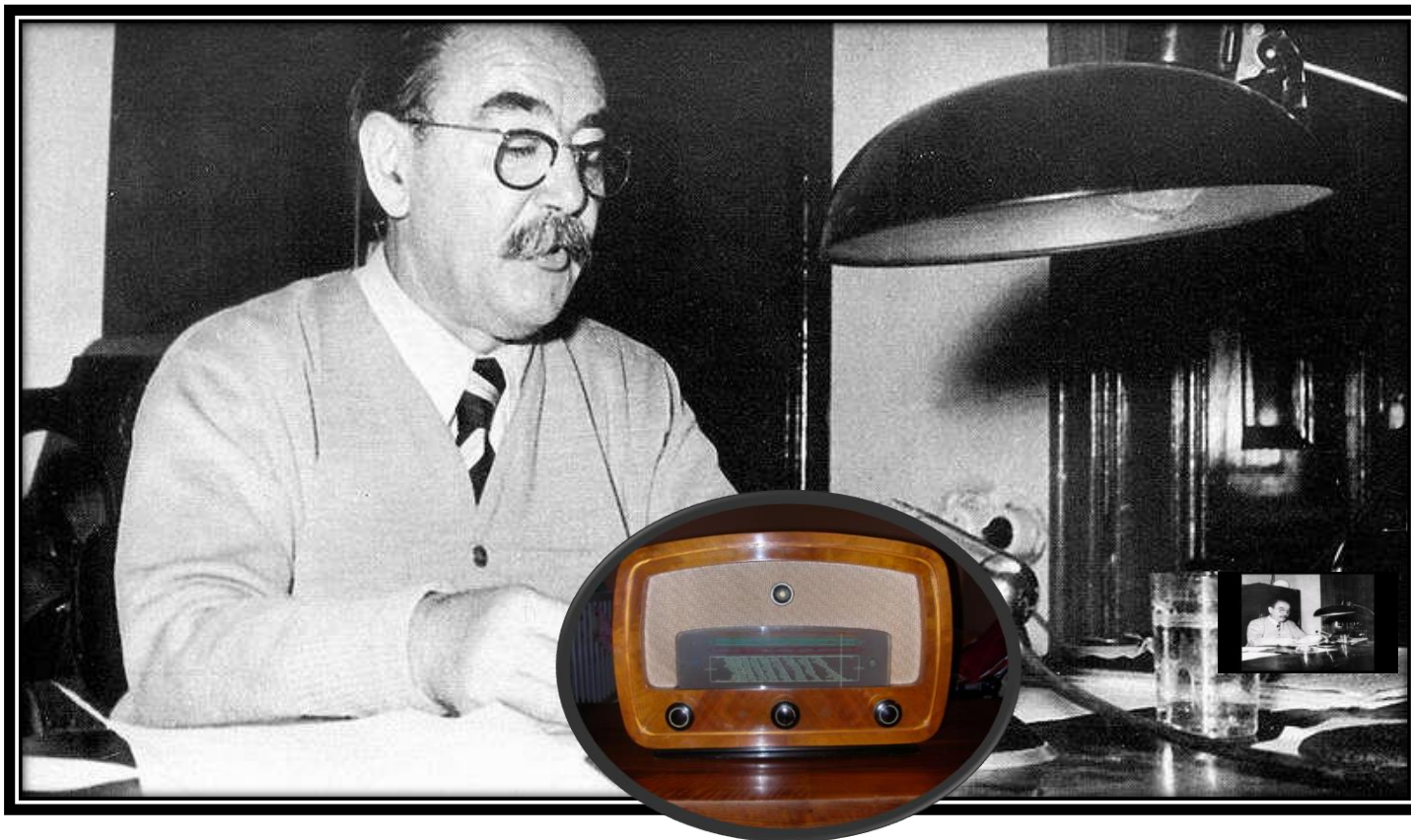
- Október 29. – szuezi válság:
- Angol-francia-izraeli csapatok megtámadják Egyiptomot.
- A nagyhatalmak figyelme Szuez felé fordul.
- Magyarország magára marad.

Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány

- Kádár János és Münich Ferenc ellenkormányt alakít
- november 4. Forgószél hadművelet megkezdése, nagy erejű szovjet támadás Magyarország ellen
- hősies magyar ellenállás, de nagy a túlerő

Nagy Imre beszéde november 4.

<https://www.youtube.com/watch?v=MVVjajVruCc&t=8s>

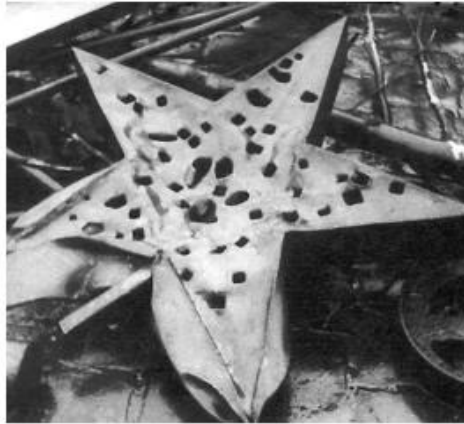

„Itt Nagy Imre beszél, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke.

*Ma hajnalban a szovjet csapatok támadást indítottak fővárosunk ellen,
azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy megdöntsék a törvényes magyar demokratikus kormányt.
Csapataink harcban állnak.*

A kormány a helyén van. Ezt közlöm az ország népével és a világ közvéleményével.”

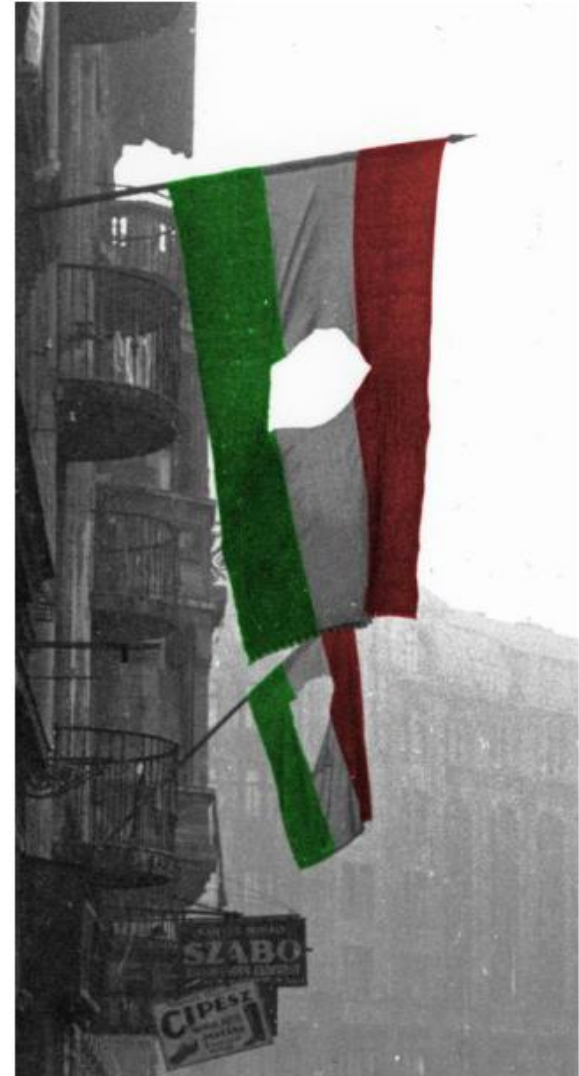
A forradalom jelképei

- = Egy korszak jelképe, az immáron golyók lyuggatta vörös csillag a földön hever
- ? Nézz utána például a világhálón, mit jelképezett az ötágú vörös csillag!

- = A Kossuth-címer Magyarország címere 1849, 1918–1919, 1946–1949 és 1956–1957 között. A Kossuth-címer a történelmi magyar nemzeti címer rendhagyó változata, amelyen nem szerepel a Szent Korona, alakja pedig a szokásos egyenes oldalú pajzs helyett tetején és oldalán befelé ívelt, sajátosan magyarnak tekintett pajzsforma.

- = Lyukas magyar zászlók az 1956-os forradalom idején

Érdekességek

A távoli Ausztráliában, a **melbourne-i olimpián** sikerült legyőzni a szovjeteket. A **kilenc aranyérem** közül, melyet megszereztek a magyar sportolók, egy igazán véresre ment. **Vízilabda** csapatunk elsőprő győzelemmel szerezte meg a döntőbe jutást a szovjetekkel szemben. **Zádor Ervin** „véres” fényképe bejárta a világot.

Érdekességek

Hegedűs István öttusázó 1956. október 24-én reggel edzésre sietett a Sportuszodába, amikor az ÁVH-sok lövései közül egy eltalálta. Nem volt ellenálló, csak dolgozni ment... Ő volt a modellje a régi húsz forintosnak.

Eger 1956-2026

Ne bánstd a magyart!

1. Az ifjú munkások, a parasztfiúk és a diákok követelik, hogy az orosz csapatok **a z o n n a l** vonuljanak ki.

2. Képzett ember által szervezeti és általa kiképzett csapatot indítsanak a pesti fiatalok megsegítésére.

3. Amíg hazánkban orosz csapatok tartózkodnak — a közellátás és élelmiszeripari dolgozók kivételével — általános sztrájkot tartunk.

4. Követeljük az orosznyelv tanításának azonnali be-
szüntetését.

5. Északmagyarországon alakuljon meg — ha még nem alakult meg — a Budapesttől teljesen független Honvédelmi Minisztérium, az haladéktalanul gondoskodjék a főváros teljes felszabadításáról. Az Északmagyarországi Honvédelmi Minisztérium megalakulásáról és annak személyéről a Miskolci rádió haladéktalanul adjon pontos tájékoztatást.

EGER FORRADALMI IFJÚSÁGA

**Október 21-én Eger is
csatlakozott azokhoz az
iskolavárosokhoz, ahol az
ifjúság nyíltan fellépett
körülményei
megjavításáért.**

**A helyi újság a
következőképp
kommentálta az
eseményeket:**

**„Friss szelek, fényes szelek
fújnak. ... Áttörték ezek a
szelek az Egri Pedagógiai
Főiskola vastag falait is,
felrázva az ifjúságot...”**

Eger - 1956. október 23.

Több tucat hallgató megalakította a **Kossuth Kört**, csatlakoztak a **Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetségéhez**, október 23-án megválasztották a vezetőiket.

Október 24-én és 25-én este demonstrációkat tartottak a belvárosban. A megmozdulások szervezésében élen jártak a **Dobó Gimnázium és az Egri Pedagógiai Főiskola tanárai, diákjai**. Sapkájukra nemzeti színű szalagot tűztek ki, és a nemzeti függetlenséget követelő jelszavakat, rigmusokat skandáltak.

Október 26-án már nagyszabású tüntetések voltak Egerben

- Ledöntötték a Népkerthben lévő szovjet katonai szobrot és a Nagytemplom mögötti szovjet katonai emlékművet, a Líceum tetejéről eltávolították a **vörös csillagot**, a nyomdában forradalmi kiáltványokat, röplapokat nyomtattak.
- Délután a városi pártbizottság épületénél lövöldözés alakult ki. Elfoglalták az ÁVH épületét is.

Diákok! Munkások!

Álljatok mellénk!

Magánjogot a parasztságnak!

Követeljük együtt, ne legyünk mostohái a hazának!

Szűnjön meg az igazságtalan beszolgáltatási rendszer!

Szovjet csapatok mielőbbi kivonulását követeljük!

Egri Dolgozó Parasztság

1956. október 28.

- Megalakult a **Nemzetőrség** Ideiglenes Védelmi Parancsnoksága, a színház épületében létrejött Eger Város Forradalmi Nemzeti Tanácsa.
- A város forradalmi központjából, a líceum épületéből főiskolai hallgatók Szabad Eger Rádió néven független rádióadást sugároztak.

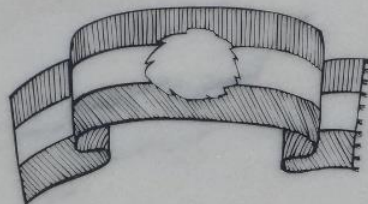
November 6. Ostromállapot

- A szovjet hadsereg 1956. november 4-én délutántól kezdődően szállta meg a megyét. A csapatok Mezőkövesd irányából közelítették meg Egert, és a késő délutáni órákban harminc harckocsival vonultak be a városba.
- A páncélosok többször végig dübörögtek a város szűk, történelmi utcáin. A szovjet katonai parancsnokság a rendőrség Klapka utcai épületében rendezkedett be, s átvette a város irányítását.
- **November 6-án az idegen megszállók ostromállapotot rendeltek el a városban.**

1956. december 10.

- **Emléktáblát helyeztek el a Gárdonyi Géza Színház épületén. A tábla arra emlékeztet, hogy ezen a helyen tüntettek a forradalom eszméiért.**
- A dohánygyári asszonyok vezetésével érkezett az idegen elnyomás ellen tüntető tömeg a Hatvanas ezred emlékműhöz, amikor szovjet harckocsikat vezényeltek ki a területre. **Az egri nők kezükben égő gyertyával állták el az utat, farkasszemet nézve a tankokkal, s akkor sem mozdultak, amikor azzal fenyegették meg őket, hogy tűzparancsot adnak ki.**
- A harckocsik végül a Szvorényi út felé hagyták el a teret. A hős egri nők cselekedetükkel történelmet írtak, de nem kaptak érte tapsot, nevük sincs márványtáblába vésve. Bizonyították ugyanakkor: helyén volt a szívük.

Tisztelettel emlékezünk
mindazokra, akik
1956. december 10-én
a bátor egri nők
vezetésével ezen a
helyen tüntettek a
forradalom eszméiért.

Egri Országzászló - és
2014.

1956. december 12.

- A **sortűz** áldozatainak pontos száma egyébként ma sem ismert, különböző források szerint 9-16 ember halt meg az egri utcán, a sebesültek száma pedig 22 és 30 között volt. A vérbe fojtott tüntetést az emberi jogok napja alkalmából tartott sztrájk keretében rendezték.
- A 48 órás munkabeszüntetést eredetileg a Budapesti Munkástanácsok kezdeményezték, az akcióhoz pedig csatlakozott Eger lakosságának a többsége is.
- A **sztrájk** második napján a Széchenyi utcán 200-300 békés tüntető vonult fel, amikor az egri, illetve az időközben a megyeszékhelyre vezényelt füzesabonyi karhatalmista alakulat tagjai géppisztolyokkal a tömegbe lőttek.

ITT, A VOLT NYOMDA ELŐTTI TÉREN TŰNTETTEK
1956. DECEMBER 11-ÉN
AZ EGRI POLGÁROK A KOMMUNISTÁK ELLEN.
A TŰNTETÉST SZÉTVERŐ KARHATALMISTÁK AGYONLÖTTÉK
UZA SÁMUEL 15 ÉVES TANULÓT
ÉS SÚLYOSAN MEGSEBESÍTETTEK 14 TŰNTETŐT.

EMLÉKÜKET MEGŐRIZZÜNK!
A HÁLÁS EGRI POLGÁROK

Emlékezzünk! 70 éve történt...

Eger, Törvényház u. 2.

ÖTVENHATOSOK EMLÉKPARKJA
A FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC
50. ÉVFORDULÓJÁNAK TISZTELETÉRE
ÁLLÍTTATTA

EGER MEGYEI 1000 VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA
36-OS SZÖVETSÉG EGERI SZERVEZETE
2. 04.

1956. OKTÓBER 23-ÁN EZEN A HELYEN
VESZTETÉK ÉLTÜKET

RADÓ GÁBOR
REZSŐ JÓZSEF
TÓTH JÓZSEF
TÓTH SÁNDOR

Egerben az 1956-os olimpia lyukas zászlója

- Ausztráliai magyarok jóvoltából két különlegességgel gyarapodott az **egri sportmúzeum**: az 1956-os melbourne-i olimpia lyukas magyar zászlójával, és az azt felváltó lobogóval. (2009. július)

A FORRADALOM NEMZETKÖZI UTÓHATÁSA

- ✖ A magyar forradalommal szemben megnyilvánuló nemzetközi szolidaritás nyomán a befogadó közösségek minden magyar kivándorlót politikai menekültnek, üldözöttnek tekintettek. Úgy vélték, hogy a szovjet kommunista terror elől menekülő **szabadságharcosok a nyugati mentalitás számára legfontosabb érték, a szabadság érdekében tették kockára az életüket.**
- ✖ Erkölcsi kötelességüknek érezték, hogy a kiérkező **„fáradt hősokeket” bőkezű gondoskodással, barátként** fogadják.

Felhasznált irodalom

- Horváth Péter: Történelem 8. az általános iskolások számára. Bp.: OH, 2023.
- Renn Oszkár: Itt a földön is... (Tűnődések és imádságok). Eger, 2012. Levéltári dokumentumok másolatai
- Cseh Zita: Az 1956-os forradalom eseményei Egerben /az előzményektől a szovjet megszállásig
- https://www.nkp.hu/tankonyv/tortenelem_8_nat2020_b/lecke_01_001
- <https://zanza.tv/tortenelem/magyarorszag-1945-1956-kozott/az-1956-os-forradalom-es-szabadsagharc>
- Nagy Imre beszéde-1956 november 4.
- <https://www.youtube.com/watch?v=MVVjaiVruCc&t=8s>
- https://www.okosdoboz.hu/feladatsor?id=391&select_osztaly_search=8-osztaly&select_tantargy_search=tortenelem&select_temakor_search=osszes-temakor
- <https://eger.hu/hu/varos/1956>
- <http://mult-kor.hu/cikk.php?id=15841> 2026.01.10.
- <https://www.heol.hu/helyi-kozelet/2019/10/az-1956-os-forradalom-pillanatai-hevesben-roplapszoras-szoborledontes-tuntetesek-lincshangulat>
- <http://tortenelemcikkek.hu/node/159> 2016.04.04
- https://hu.wikipedia.org/wiki/1956-os_forradalom#Forr.C3.A1sok 2026.10.10.
- <https://egerhirek.hu/2025/10/23/friss-szelek-fenyesszelek-fujnak-az-1956-os-forradalom-egerben-24/varos/egerhirek>